Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
6 november 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/210772

Opgesteld door
DG Water en Bodem
Dir.Waterkwaliteit en Grote Wateren
Stoffen en Waterketen

Beslistermijn
16-11-2026

Bijlage(n)
2

Aan Minister
Staatssecretaris

nota

Kamerbrief Onderzoek gedeeltelijk PFAS-lozingsverbod en kabinetsreactie

Aanleiding

In het coalitieakkoord is opgenomen dat wordt bezien of en hoe op korte termijn een PFAS-lozingsverbod mogelijk is. In april heeft u de Kamer geïnformeerd over een onderzoek dat hiertoe gestart is en heeft u toegezegd hier de Kamer in het najaar over te informeren.
Met deze brief informeert u de Kamer over de uitkomsten van het onderzoek en de kabinetsreactie.
Vanwege het Wetgevingsoverleg Water op 23 november en de tijdige openbaarmaking van het onderzoeksrapport staat de deadline voor deze brief op 16 november 2026.
Het PFAS-lozingsverbod is het dossier van de minister vanwege zijn verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit. De staatssecretaris is verantwoordelijk voor milieu (o.a. stoffenbeleid) en bodem.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met deze Kamerbrief en deze te versturen;
- U wordt geadviseerd op dit moment af te zien van het invoeren van een (gedeeltelijk) PFAS-lozingsverbod, omdat de voordelen hiervan nog niet opwegen tegen nadelen. Mocht er op basis van ondernomen acties een ander beeld ontstaan, dan kan dit besluit heroverwogen worden.

Kernpunten

- In juli 2025 is de Kamer geïnformeerd over de mogelijkheden van een nationaal productverbod (dossier staatssecretaris) en een nationaal lozingsverbod (dossier minister). Voor een productverbod is voor de Europese route gekozen. De Kamer is onlangs uitgebreid geïnformeerd over lopende nationale acties.[1] Voor een lozingsverbod werd geconcludeerd dat er mogelijkheden werden gezien voor een gedeeltelijk PFAS-lozingsverbod, maar dat dit nader onderzoek zou vragen.[2]
- Om zicht te krijgen op de mogelijkheden van een gedeeltelijk lozingsverbod is een onderzoek uitgevoerd, gericht op de gevolgen in de praktijk, zowel in termen van milieuwinst als effecten voor

[1] Zie ook Kamerbrief 28 september 2026, 35334, nr. 485.
[2] Tweede Kamer, 35 334, nr. 406.

toezichthouders, handhavers en bedrijven (uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid).
- De onderzoekers concluderen dat een gedeeltelijk lozingsverbod kan bijdragen aan het verminderen van PFAS-emissies, maar tegelijkertijd aanzienlijke investeringen vraagt in regelgeving, vergunningverlening, toezicht, handhaving en kennisontwikkeling. Daar staat tegenover dat de feitelijke milieuwinst momenteel moeilijk te kwantificeren is.
- Bovendien zou Nederland met een gedeeltelijk PFAS-lozingsverbod strenger zijn dan andere lidstaten en bovenstroomse landen.
- De meest effectieve maatregel is om te voorkomen dat PFAS gebruikt wordt. Daartoe dient het voorstel voor een PFAS-restrictie onder REACH.
- Emissies worden gereguleerd via het beleid voor zeer zorgwekkende stoffen en Europees, via onder meer de Kaderrichtlijn Water (KRW). Met de herziening van de KRW die eind 2027 in werking treedt, komen er strengere normen voor PFAS die ook de vergunningverlening zullen beïnvloeden.
- Omdat er wel ruimte lijkt om PFAS-emissies verder te verminderen, wordt voorgesteld nu eerst in te zetten op een combinatie van voorlichting en het verbeteren van de uitvoering van het beleid voor zeer zorgwekkende stoffen. Daartoe bevat de brief een aantal acties.

Krachtenveld
De mogelijkheid van een PFAS-lozingsverbod kan op veel aandacht rekenen. In debatten hebben D66, CDA, PRO, PvdD en de CU gevraagd naar wanneer het PFAS-lozingsverbod komt. JA21 en de PVV hebben in relatie tot een mogelijk lozingsverbod gevraagd naar nationale koppen op Europees beleid.

Tijdens de looptijd van het onderzoek zijn koepels (IPO, VNG, Unie van Waterschappen, ODNL, VNO-NCW en VEWIN) drie keer geïnformeerd over de stand van zaken van het onderzoek en meegenomen in de conclusies. Uit deze bijeenkomsten volgt dat een verbod op zeer weinig draagvlak kan rekenen bij het bedrijfsleven. De koepels van provincies, gemeenten en waterschappen willen graag strengere maatregelen op PFAS, maar uit het onderzoek blijkt ook dat in de uitvoeringspraktijk nadelen worden gezien. In het onderzoek zijn drie cases nader onderzocht, en per casus is de achterban van een aantal koepels geraadpleegd om beter zicht te krijgen op uitvoeringsaspecten bij bedrijven en overheden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting

Politieke context
In het coalitieakkoord is opgenomen dat wordt bezien of en hoe op korte termijn een PFAS-lozingsverbod mogelijk is.

- In oktober 2024 heeft de Kamer met een motie van Kamerlid Gabriëls (PRO) opgeroepen om een verbod op het lozen van PFAS uit te werken.
- Op 21 juli 2025 hebben de voormalig minister en staatssecretaris van IenW de Tweede Kamer geïnformeerd over de mogelijkheden en gevolgen

van een nationaal productverbod en een lozingsverbod voor PFAS.[3] Een volledig lozingsverbod bleek geen realistisch scenario. Wel is in deze brief toegezegd te kijken naar de mogelijkheden van een gedeeltelijk lozingsverbod, voor specifieke sectoren of activiteiten met een hoge PFAS-uitstoot die nieuw wordt toegevoegd aan het milieu.
- De voormalig minister heeft in het Commissiedebat Water van september 2025 toegezegd de Kamer in het voorjaar 2026 een uitwerking van een PFAS-lozingsverbod te sturen.
- Op 24 april jl. heeft u de Kamer geïnformeerd over de stand van zaken van het onderzoek.[4] In die brief heeft u aangegeven dat er een onderzoek gestart is naar de milieuwinst en mogelijke gevolgen in de praktijk (bedrijfsleven, uitvoering en handhaving). Toegezegd is de Kamer in het najaar te informeren over de uitkomsten en het vervolg.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01 Kamerbrief	Onderzoek gedeeltelijk PFAS-lozingsverbod en kabinetsreactie	Aanbieding rapport en kabinetsreactie
02 Rapport	Verkenning gedeeltelijk lozingsverbod PFAS	Onderzoeksrapport naar de consequenties van een gedeeltelijk PFAS-lozingsverbod

[3] TK 35 334, nr. 406.
[4] IENW/BSK-2026/48477